

Sygn. akt VIII U 89/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Korneliusz Jakimowicz

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2014 r. w Gliwicach

sprawy S. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość świadczenia

na skutek odwołania S. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 27 listopada 2013 r. **nr** (...)5 (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do zastosowania przelicznika 1,2 do okresu jego pracy górniczej od 15 lipca 1989 r. do 21 października 2012 r.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt. VIII U 89/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27.11.2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., wykonując wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 1.03.2012 r., wydany w sprawie o sygnaturze akt VIII U 1794/11 przyznał ubezpieczonemu S. L. emeryturę górniczą od dnia 1.06.2011 r.

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodził się ubezpieczony. W uzasadnieniu skarżący wniósł o obliczenie emerytury z zastosowaniem przelicznika 1,2 za cały okres pracy od 15.07.1989 r. do 21.10.2012 r. na stanowisku nadsztygara mechanicznego. Skarżący argumentował, iż wykonywał w tym czasie pracę w w/w charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, na terenie odkrywki (...) B..

Odpowiadając na odwołanie ZUS wyjaśnił, iż powodem niezastosowania przelicznika 1,2 do okresu pracy górniczej od 15.07.1989 r. do 21.10.2012 r. było zaniechanie obowiązku przedłożenia przez skarżącego wykazu dniówek przepracowanych za wszystkie dni robocze w danym miesiącu na odkrywce. Jednocześnie ZUS nadmienił, iż

przelicznik ten uwzględniono w stosunku do następujących okresów zatrudnienia odwołującego: od 1.11.1980 r. do 31.12.1980 r., od 1.11.1981 r. do 31.12.1981 r., od 1.11.1982 r. do 31.12.1982 r., wskazując, że odpowiada to wyrokowi sądu.

Sąd ustalił, co następuje:

Wyrokiem z dnia 1.03.2012 r., wydanym w sprawie o sygnaturze akt VIIIU 1794/11 Sąd Okręgowy w Gliwicach przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej poczynając od 1.06.2011 r.

Organ rentowy wykonał powyższy wyrok, przy czym ustalając wysokość świadczenia uznał m.in., że praca wykonywana przez odwołującego w okresie od 15.07.1989 r. do 21.10.2012 r. nie spełnia warunków pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w rozumieniu art. 39 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, względnie art. 50c ust. 1 pkt 5 tej ustawy.

Ubezpieczony w okresie od 15.07.1989r. do 21.10.2012r. był zatrudniony w (...), w charakterze nadsztygara mechanicznego na terenie dwóch odkrywek, tj. B. i S.. Wówczas kopalnia dysponowała 16 maszynami nadkładowymi, kilkunastoma maszynami zwałowymi oraz przenośnikami taśmowymi długości ponad 100km, łączącymi koparki ze zwałowarkami, koparki z placem węglowym i z elektrownią. Około 90% prac w (...) B. wykonywano na odkrywce.

Ubezpieczony stawał się w pracy około pół godziny przed rozpoczęciem zmiany, a kwadrans przed zmianą otrzymywał raport od swojego poprzednika, tj. nadsztygara kierującego wcześniejszą zmianą. Na początku tzw. dniówki dokonywał podziału pracy na oddziałach mechanicznych, utrzymania ruchu, remontów i przebudowy. W trakcie zmiany uzgadniał koordynację pracy ze służbami górniczymi, elektrycznymi i inżynierem zmianowym ruchu. Do 2006r. odwołujący wykonywał swoje zatrudnienie w systemie czterobrygadowym.

Zasadniczo nadzorował przez co najmniej 7 godzin dziennie roboty na odkrywce, kontrolując około 150 ludzi. W razie wystąpienia awarii czynności dozoru trwały dłużej. Do obowiązków odwołującego należała m.in. kontrola wykonawstwa robót na poszczególnych stanowiskach pracy we wkopie i na zwałach. Z uwagi na rozległość obszaru odkrywki przemieszczał się w poszczególne miejsca samochodem służbowym, a nadto wykorzystywał w razie potrzeby wydawania dyspozycji, radiotelefonu. Skarżący oprócz kontroli bieżących, sprawdzania aktualnego stanu maszyn i urządzeń, odbierał maszyny i urządzenia po remontach i tzw. "przesuwkach", uczestniczył w usuwaniu awarii maszyn, m.in. koparek nakładowych węglowych i zwałowarkowych, zwałowarek oraz przenośników. Czynności okresowych kontroli maszyn podstawowych dokumentowano bezpośrednio w książeczce ruchu maszyn i w książce kontroli stanu technicznego konkretnej maszyny, wpisywano tam m.in. tzw. „ograniczenia” – odbywało się to we wkopie. Odwołujący uczestniczył dodatkowo w badaniach rocznych i półrocznych maszyn układu (...), realizowanych na terenie odkrywek jako członek i przewodniczący zespołu.

Jedną godzinę w trakcie dnia roboczego ubezpieczony poświęcał na tzw. czynności administracyjne polegające m.in. na sprawdzaniu obecności, uzupełnianiu książki raportowej, a także przyjmowaniu raportów od sztygarów zmianowych.

W okresie spornym pracodawca nie prowadził ewidencji dniówek przepracowanych przez ubezpieczonego na odkrywce.

W charakterystyce pracy pracodawca wskazał że do zakresu obowiązków skarżącego należały następujące czynności:

- bieżąca kontrola (...) w wyrobiskach podczas pracy,
- dopuszczanie do pracy maszyn i urządzeń w stanach zagrożeń,
- nadzorowanie prac realizowanych przez służby utrzymania (...) na (...) w postojach planowych, przeglądach, postojach awaryjnych,

- prowadzenie kontroli stanu technicznego maszyn i urządzeń w ramach badań rocznych, półrocznych itd., w wyrobiskach P. B. i P. S.,
- koordynacja działań związanych z decyzjami zmianowego inżyniera ruchu,
- dopuszczanie do ruchu (...) po postojach planowych i przesuwkach,
- prowadzenie dokumentacji z prowadzonej działalności jako osoby wyższego dozoru ruchu.

Pracodawca wystawił ubezpieczonemu świadectwo wykonywania pracy górniczej za sporny okres, na stanowisku nadsztygara mechanicznego.

[dowody: akta organu rentowego, pismo (...) z 14.03.2014 r. wraz z dołączoną charakterystyką pracy ubezpieczonego z 6.03.2014 r., zaświadczenie z dnia 4.11.2010 r., zezwolenie na prowadzenie pojazdu służbowego z dnia 29.04.2009 r., wyjaśnienia ubezpieczonego, zeznania świadków w osobach Z. K., Z. M., L. O. oraz S. S..]

Sąd uznał zebrany w sprawie materiał dowodowy za wystarczający do poczynienia rzetelnych ustaleń w sprawie oraz do wydania rozstrzygnięcia opartego na faktach. W szczególności za przekonywujące Sąd uznał zeznania świadków Z. K., Z. M., L. O. oraz S. S., którzy w okresie spornym pracowali z odwołującym w jednym zakładzie pracy, co pozwala przyjąć, iż dysponują oni dostateczną wiedzą w przedmiocie rodzaju i zakresu wykonywanych przez ubezpieczonego prac.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Okolicznością sporną w niniejszej sprawie jest, czy ubezpieczony w okresie od 15.07.1989r. do 21.10.2012r., jako nadsztygar mechaniczny, wykonywał pracę górniczą uzasadniającą zastosowanie do w/w okresu przelicznik 1,2.

Miarodajnym w tym zakresie jest art. 51 ust. 1, pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r, nr 153, poz. 1227), zgodnie z którym przy ustalaniu wysokości górniczych emerytur, o których mowa w art. 50a lub 50e, stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 2, przelicznik 1,2 za każdy rok pracy, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 4 i 5, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego, w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego.

Natomiast zgodnie z art. 50 c ust. 1 pkt 5 powoływanej ustawy, za pracę górniczą uważa się pracę pod ziemią na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalń, przedsiębiorstw i innych podmiotów określonych w pkt 1-3, a także w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach, o których mowa w pkt 4, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw gospodarki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa i ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego;

Z kolei zgodnie z zarządzeniem nr 9 Ministra Przemysłu i Handlu z 23.12.1994 r., w sprawie określania stanowisk kierownictwa ruchu i dozoru ruchu pod ziemią, w kopalniach siarki i kopalniach węgla brunatnego, na których zatrudnienie uważa się za pracę górniczą w rozumieniu art. 50c ust. 1 pkt 5 uważa się wymienioną w wykazie nr 3, dziale B pracę na stanowisku nadsztygara mechanicznego.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd uznał, że praca wykonywana przez ubezpieczonego w okresie spornym jest pracą górniczą uzasadniającą przeliczenie emerytury przy zastosowaniu przelicznika 1,2.

Zarówno bowiem spójne zeznania świadków, jak i wiarygodna dokumentacja, w tym m.in. charakterystyka stanowiska pracy skarżącego, wystawiona przez pracodawcę wskazują na faktyczne wykonywanie przez niego nadzoru na

odkrywce przez co najmniej 7 godzin dziennie. W ocenie Sądu, już sama treść obowiązków ubezpieczonego wskazuje, że mogły być realizowane wyłącznie na odkrywce. Okoliczność, że ubezpieczony pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce potwierdziły jednolite zeznania współpracowników ubezpieczonego, jak i pracodawca w wydanym świadectwie wykonywania pracy górniczej.

Bez znaczenia pozostaje przy tym zaniechanie przedłożenia przez skarżącego wykazu dniówek za okres spornym, co stanowiło zasadniczą przyczynę odmowy ZUS w zakresie zastosowania przelicznika 1,2 do pracy wykonywanej przez ubezpieczonego. W postępowaniu przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych bowiem okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w Kodeksie postępowania cywilnego. Sąd uznał, iż skarżący dowiódł charakteru prac wykonywanych w okresie spornym, tj. wykazał, że w okresie od 15.07.1989 r. do 21.10.2012 r. wykonywał czynności nadzoru na odkrywce stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Mając na względzie powyższe na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd orzekł, jak sentencji.

SSO Grażyna Łazowska